സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (നാഗരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 216

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fq0

.. ആനർത ഉവാച .. ..

അന്യേഽപി വിവിധാഃ കാലാഃ സന്തി പുണ്യതമാ ദ്വിജ ..

കസ്മാച്ചേംദുക്ഷയേ ശ്രാദ്ധം വിശേഷാ ത്സമുദാഹൃതമ്.. 1 ..

ഏതന്മേ സർവമാചക്ഷ്വ വിസ്തരേണ മഹാമുനേ .. 2 ..

.. ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

സത്യമേതന്മഹാരാജ ശ്രാദ്ധാർഹാഃ സംതി ഭൂരിശഃ ..

കാലാഃ പിതൃഗണാനാം ച തൃപ്തിദാസ്തുഷ്ടിദാശ്ച യേ .. 3 ..

മന്വാദ്യാ വാ യുഗാദ്യാശ്ച തേഷാം സംക്രാംതയോഽപരാഃ ..

വ്യതീപാതോ ഗജച്ഛായാ ഗ്രഹണം സോമ സൂര്യയോഃ .. 4 ..

ഏതേഷു യുജ്യതേ ശ്രാദ്ധം പ്രകർതും പിതൃതൃപ്തയേ ..

തഥാ തീർഥേ വിശേഷേണ പുണ്യ ആയതനേ ശുഭേ .. 5 ..

ശ്രാദ്ധാർഹൈർബ്രാഹ്മണൈഃ പ്രാപ്തൈർദ്രവ്യൈർവാ പിതൃവല്ലഭൈഃ ..

അപർവണ്യപി കർതവ്യം സദാ ശ്രാദ്ധം വിചക്ഷണൈഃ .. 6 ..

സോമക്ഷയേ വിശേഷേണ ശൃണുഷ്വൈകമനാ നൃപ ..

അമാ നാമ രവേ രശ്മിസഹസ്രപ്രമുഖഃ സ്ഥിതഃ .. 7 ..

യസ്യ സ്വതേജസാ സൂര്യഃ പ്രോക്തസ്ത്രൈലോക്യദീപകഃ ..

തസ്മിന്വസതി യേനേന്ദുരമാവസ്യാ തതഃ സ്മൃതാ .. 8 ..

അക്ഷയാ ധർമകൃത്യേ സാ പിതൃകൃത്യേ വിശേഷതഃ ..

അഗ്നിഷ്വാത്താ ബർഹിഷദ ആജ്യപാഃ സോമപാസ്തഥാ .. 9 ..

രശ്മിപാ ഉപഹൂതാശ്ച തഥൈവായംതുനാഃ പരേ ..

തഥാ ശ്രാദ്ധഭുജശ്ചാന്യേ സ്മൃതാ നാന്ദീമുഖാ നൃപ .. 6.216.10 ..

ഏതേ പിതൃഗണാഃ ഖ്യാതാ നവ ദേവസമുദ്ഭവാഃ ..

ആദിത്യാ വസവോ രുദ്രാ നാസത്യാവശ്വിനാവപി .. 11 ..

സന്തർപയന്തി തേ ചൈതാന്മുക്ത്വാ നാന്ദീമുഖാൻപിതൄൻ ..

ബ്രഹ്മണാ തേ സമാദിഷ്ടാഃ പിതരോ നൃപസത്തമ .. 12 ..

താൻസംതർപ്യ തതഃ സൃഷ്ടിം കുരുതേ പദ്മസംഭവഃ .. .. 13 ..

പിതരോ അന്യേഽപി മർത്യാ നിവസന്തി ത്രിവിഷ്ടപേ ..

ദ്വിവിധാസ്തേ പ്രദൃശ്യംതേ സുഖിനോഽസുഖിനഃ പരേ .. 14 ..

യേഭ്യഃ ശ്രാദ്ധാനി യച്ഛംതി മർത്യ ലോകേ സ്വവംശജാഃ ..

തേ സർവേ തത്ര സംഹൃഷ്ടാ ദേവവന്മുദിതാഃ സ്ഥിതാഃ .. 15 ..

യേഷാം യച്ഛന്തി തേ നൈവ കിംചിത്കിഞ്ചിത്സ്വവംശജാഃ ..

ക്ഷുത്പിപാസാകുലാ സ്തേ ച ദൃശ്യന്തേ ബഹുദുഃഖിതാഃ .. 16 ..

കസ്യചിത്ത്വഥ കാലസ്യ പിതരഃ സുരപൂജിതാഃ ..

അഗ്നിഷ്വാത്താദയഃ സർവേ ത്രിദശേന്ദ്രമുപസ്ഥിതാഃ .. 17 ..

ഭക്ത്യാ ദൃഷ്ടാ മഹാരാജ സഹസ്രാക്ഷേണ പൂജിതാഃ ..

തഥാന്യൈർവിബുധൈഃ സർവൈഃ പ്രസ്ഥിതാഃ സ്വേ നികേതനേ .. 18 ..

പിതൃലോകം മഹാരാജ ദുർലഭം ത്രിദശൈരപി ..

താന്ദൃഷ്ട്വാ പ്രസ്ഥിതാന്രാജൻപിതരോ മർത്യസംഭവാഃ .. 19 ..

ക്ഷുത്പിപാസാർദിതാ യേ ച ത ഊചുർദൈന്യമാശ്രിതാഃ ..

സ്തുത്വാഽഥ സുസ്തവൈർദിവ്യൈഃ പിതൃസൂക്തൈശ്ച പാർഥിവ .. .. 6.216.20 ..

വേദോക്തൈരപരൈശ്ചൈവ പിതൃതുഷ്ടികരൈഃ പരൈഃ ..

തതഃ പ്രോചുശ്ച സംഹൃഷ്ടാഃ പിതരസ്താൻസുരോദ്ഭവാഃ .. 21 ..

പ്രസന്നാഃ സ്മോ വയം സർവേ യുഷ്മാകം ശംസിതവ്രതാഃ ..

തസ്മാദ്ബ്രൂത വയം യേന യച്ഛാമോ വോ ഹൃദി സ്ഥിതമ് .. 22 ..

.. പിതര ഊചുഃ .. ..

വയം ഹി പിതരഃ ഖ്യാതാ മനുഷ്യാണാമിഹാഗതാഃ ..

സ്വർഗേ സ്വകർമണാ നിത്യം നിവസാമ സുരൈഃ സഹ .. 23 ..

വിമാനേഷു വിചിത്രേഷു സംസ്ഥിതാഃ സർവതോദിശമ് ..

വാംഛിതേഷു ച ലോകേഷു യാമോ ധ്വജപതാകിഷു .. 24 ..

ഹംസബർഹിണ ജുഷ്ടേഷു സംസേവ്യേഷ്വപ്സരോഗണൈഃ ..

ഗന്ധർവൈർഗീയമാനാശ്ച സ്തൂയമാനാശ്ച ഗുഹ്യകൈഃ .. 25 ..

പരം സന്തിഷ്ഠമാനാനാമസ്മാകം ത്രിദശൈഃ സഹ ..

അത്യർഥം ജായതേ തീവ്രാ ക്ഷുത്പിപാസാ സുദാരുണാ .. 26 ..

യസ്യാ മന്യാമഹേ ചിത്തേ വഹ്നിമധ്യഗതാ വയമ് ..

ഭക്ഷയാമഃ കിമേതാൻഹി പക്ഷിണോ വിവിധാനപി ..

ഹംസാദീന്മധുരാലാപാൻകിം വാ ചാപ്സരസാം ഗണാൻ .. 27 ..

യദി കശ്ചിത്ക്ഷുധാവിഷ്ടഃ കഞ്ചിദാദായ പക്ഷിണമ് ..

ഗുപ്തോ ഗൃഹ്ണാതി ഭക്ഷാർഥം ഹന്തും ശക്തോഽപി സോഽപി ന .. 28 ..

അജരാശ്ചാമരാശ്ചൈവ സ്വർഗേ യേ സ്വർഗഗാഃ ഖഗാഃ ..

തഥാ മനോരമാ വൃക്ഷാ നന്ദനാദി വനേഷു ച .. 29 ..

ഫലിതാ യേ പ്രദൃശ്യംതേ പ്രാപ്യാംശ്ചാപി മനോരമാഃ ..

തത്ഫലാനി വയം സർവേ ഗൃഹ്ണീമഃ പിതരോ യദി .. 6.216.30 ..

ന ത്രുടംത്യപി യത്നേന സമാകൃഷ്ടാനി താന്യപി ..

ഏതല്ലേഖാപഗാതോയം തൃഷാർത്താ യദി യത്നതഃ ..

പ്രപിബാമോ ന ഹസ്തേഷു തച്ച തോയം പുനഃ സ്പൃശേത് .. 31 ..

ഭുംജാനശ്ച ന കോഽപ്യത്ര ദൃശ്യത്യേഽത്ര പിബന്നപി ..

തസ്മാത്ത്രിവിഷ്ടപാവാസോ ഹ്യസ്മാകം ഘോരദാരുണഃ .. 32 ..

ഏതേ സുരഗണാഃ സർവേ യേ ചാന്യേ ഗുഹ്യകാദയഃ ..

ദൃശ്യംത്യേഽത്ര വിമാനസ്ഥാ സർവേ സംഹൃഷ്ടമാനസാഃ .. 33 ..

ക്ഷുത്പിപാസാപരിത്യക്താ നാനാഭോഗസമാശ്രയാഃ ..

കദാചിച്ച വയം സർവേ ഭവാമസ്താദൃശാ ഇവ .. 34 ..

ക്ഷുത്പിപാസാപരിത്യക്താഃ സതോഷം പരമം ഗതാഃ ..
തത്കിം കാരണമേതദ്യത്ക്ഷുത്പി പാസാ പ്രജായതേ .. 35 ..
ആകസ്മികീ ച ബാധാ നഃ കദാചിന്ന പ്രണശ്യതി ..
തഥാ കുരുത ഭദ്രം വോ യഥാ തുഷ്ടിഃ പ്രജായതേ .. 36 ..
ശാശ്വതീ നോ യഥാഽന്യേഷാം ദേവാനാം സ്വർഗവാസിനാമ് ..
യൂയം ഹി പിതരോ യസ്മാദ്ദേവാനാം ഭാവിതാത്മനാമ് .. 37 ..
വയം ചൈവ മനുഷ്യാണാം തേന വഃ ശരണം ഗതാഃ .. ..
.. പിതര ഊചുഃ .. ..
അസ്മാകമപി ചൈവൈഷാ കഷ്ടാവസ്ഥാ പ്രജായതേ .. 38 ..
ശക്രാദ്യാ വിബുധാ വ്യഗ്രാഃ ശ്രാദ്ധം യച്ഛംതി നോ യദാ ..
തതശ്ചാഗത്യ താൻസർവേ ദേവാൻസംപ്രാർഥയാമഹേ .. 39 ..
തതസ്തൃപ്തിം പ്രഗച്ഛാമസ്തൈർദേവൈസ്തർപിതാ വയമ് ..
യുഷ്മാകം വംശജാ യേ ച പ്രയച്ഛംതി സമാഹിതാഃ .. 6.216.40 ..
കഥം ന തൃപ്തിമായാതാസ്തേ സർവേ തൈഃ പ്രതർപിതാഃ ..
യത്ര പ്രമാദിഭിർവംശ്യൈർന തർപ്യംതേ കഥംചന .. 41 ..
ക്ഷുത്പിപാസാകുലാഃ സർവേ തേ തദാ സ്യുർന സംശയഃ ..
കിം പുനർനരകസ്ഥാ യേ ധർമരാജനിവേശനേ .. 42 ..
ഏതദ്ധി കാരണം പ്രോക്തം യുഷ്മാകം ച കഥംചന ..
ക്ഷുത്പിപാസോദ്ഭവം രൗദ്രം യുഷ്മാഭിര്യദുദീരിതമ് .. 43 ..
തദസ്മാകം വിഭാഗം ചേദ്യൂയം യച്ഛത സത്തമാഃ ..
സർവേ കവ്യസ്യ ദത്തസ്യ തത്കുർമോ വൈ ഹിതം ശുഭമ് .. 44 ..
ബ്രഹ്മാണം പ്രാർഥയിത്വാ ച സ്വയം ഗത്വാ തദംതികമ്..
ബാഢമിത്യേവ തൈരുക്തേ തത ആദായ താനപി .. 45 ..
ദിവ്യാഃ പിതൃഗണാഃ പ്രാപ്താ വിധേഃ സദനമുത്തമമ് ..
നാംദീമുഖാൻപുരസ്കൃത്യ പിതൄന്യാംസ്തർപയേദ്വിധിഃ .. 46 ..
സൃഷ്ടികാലേ തു സംപ്രാപ്തേ വൃദ്ധികാമഃ സുരേശ്വരഃ ..

അഥ തൈഃ സഹ തേ സർവേ സ്തുത്വാ തം കമലാസനമ് ..

പ്രണിപത്യ സ്ഥിതാഃ സർവേ പിതരോ വിനയാന്വിതാഃ .. 47 ..

പിതൄംസ്താന്വിനയോപേതാൻപ്രണിപാതപുരഃസരാൻ ..

വിധിഃ പ്രോവാച രാജേംദ്ര സാംത്വയഞ്ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ .. 48 ..

.. ബ്രഹ്മോവാച .. ..

കിമർഥം പിതരഃ സർവേ സമായാതാ മമാംതികമ് ..

ദേവതാനാം മയാ സാർധം സംപൂജ്യാഃ സർവദാ സ്ഥിതാഃ .. 49 ..

തഥാന്യേഽപി ച ദൃശ്യംതേ യുഷ്മാഭിഃ സഹ സംഗതാഃ ..

യ ഏതേ മാനവാ കാരാഃ സ്വല്പതേജോന്വിതാഃ സ്ഥിതാഃ .. 6.216.50 ..

.. പിതര ഊചുഃ .. ..

പിതരോ മാനവാ ഹ്യേതേ സ്വർഗം പ്രാപ്താഃ സ്വകർമഭിഃ ..

ദേവാനാം മധ്യസംസ്ഥാശ്ച പീഡ്യംതേ ക്ഷുത്പിപാസയാ .. 51 ..

യദാ യച്ഛംതി നോ വംശ്യാഃ കവ്യം ചൈവ പ്രമാദതഃ ..

തദാ ഗച്ഛംതി നോ തൃപ്തിം യാനൈര്യാംതി യഥാ സുരാഃ .. 52 ..

തദൈതൈഃ പ്രാർഥനാഽസ്മാകം കൃതാ ശാശ്വതതൃപ്തയേ ..

ന ച ശക്താ വയം ദാതും തേന ത്വാം സമുപസ്ഥിതാഃ .. 53 ..

യഥാ സ്യുർദേവതാ വ്യഗ്രാസ്തദാഽസ്മാകമപി പ്രഭോ. ..

കവ്യം വിനാ ഭവേദേഷാ ദശാ കഷ്ടാ സുരേശ്വര .. 54 ..

തസ്മാത്കുരു പ്രസാദം നഃ സമേമേതൈഃ സുരേശ്വര ..

യഥാ സ്യാച്ഛാശ്വതീ തൃപ്തിഃ സ്വസ്ഥാനസ്ഥായിനാമപി.. .. 55 ..

ഏതേഽസ്മാകം പ്രദാസ്യംതി കവ്യം യന്നിജവംശജൈഃ ..

പ്രദത്തം തേന സംപ്രാപ്താ വയം ദേവ ത്വദന്തികമ് .. 56 ..

ദേവാനാം ചൈവ യത്കവ്യം തന്നാസ്മാകം പ്രതൃ പ്തയേ ..

യതഃ ക്രിയാവിഹീനം തന്ന തേഷാം വിദ്യതേ ക്രിയാ .. 57 ..

പിതൄനുദ്ദിശ്യ യത്കവ്യം ബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ പ്രദീയതേ ..

സ്നാതൈർധൗതാംബരൈർമർത്യൈസ്തദ്ഭവേത്തൃപ്തിദം മഹത് .. .. 58 ..

പിതൄണാം സർവദേവേശ ഇത്യേഷാ വൈദികീ ശ്രുതിഃ ..

ന സ്നാതസ്യാധികാരോഽസ്തി ദേവാനാം ച ദ്വിജാതിവത് .. 59 ..

പീയൂഷമപി തൈർദത്തം തേന നഃ സ്യാന്ന തൃപ്തയേ .. 6.216.60 ..

തസ്മാന്മാനുഷദത്തൈർനോ യഥാ കവ്യേ പ്രജായതേ ..

സ്വർഗസ്ഥാനാം പരാ തൃപ്തിഃ സമമേതൈസ്തഥാ കുരു .. 61 ..

.. ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തച്ഛ്രുത്വാ സുചിരം ധ്യാത്വാ ബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ ..

താനുവാച തതഃ സർവാൻപിതൄൻപാർഥിവസത്തമ ..62..

.. ബ്രഹ്മോവാച .. ..

അസ്മിംസ്ത്രേതായുഗേ സംജ്ഞാ ഹവ്യകവ്യസമുദ്ഭവാ..

സംപ്രയാതാ യുഗേ യുഗ്മേ കലൗ ന പ്രഭവിഷ്യതി .. 63 ..

യഥായഥാ യുഗാനാം ച ഹ്രാസ ഏഷ ഭവിഷ്യതി ..

തഥാതഥാ ജനാ ദുഷ്ടാ ഭവിഷ്യംത്യന്യഭക്തികാഃ .. .. 64 ..

ന ദാസ്യംതി യഥോക്താനി തേ കവ്യാനി കഥംചന ..

തതഃ കഷ്ടതരാഽവസ്ഥാ പിതൄണാം സംഭവിഷ്യതി .. 65 ..

തസ്മാദഹം കരിഷ്യാമി സുഖോപായം ശരീരിണാമ് ..

യേന സന്തർപിതാ യൂയം പരാം തൃപ്തിമവാപ്സ്യഥ .. 66 ..

പിതുഃ പിതാമഹസ്യൈവ തത്പിതുശ്ച തതഃ പരമ്..

സമുദ്ദേശേന ദത്തേന ബ്രാഹ്മണേഭ്യഃ പ്രഭക്തിതഃ .. 67 ..

സർവേഷാം സ്യാത്പരാ തൃപ്തിര്യാവന്മാം പിതരോഽധുനാ ..

തഥാ മാതാമഹാനാം ച പക്ഷേ നാസ്ത്യത്ര സംശയഃ .. 68 ..

ത്രിഭിഃ സന്തർപിതാസ്ത്യേഽപി തർപിതാഃ സ്യുർമമാവധി ..

യുഷ്മാകം തൃപ്തയേ യശ്ച സുഖോപായോ ഭവിഷ്യതി .. 69 ..

തം ശൃണുധ്വം മഹാഭാഗാ ഗദതോ മമ സാംപ്രതമ് ..

പിതൄനന്നേന യേനൈവ സമുദ്ദിശ്യ ദ്വിജോത്തമാൻ.. 6.216.70 ..

തർപയിഷ്യംതി തേനൈവ പിണ്ഡാന്ദാസ്യംതി ഭക്തിതഃ ..

തന്നാമ്നാ തേന വസ്തൃപ്തിഃ ശാശ്വതീ സംഭവിഷ്യതി .. 71 ..

തസ്മാദ്ഗച്ഛത സന്തുഷ്ടാഃ സ്വാനി സ്ഥാനാനി പൂർവജാഃ .. 72 ..

തതസ്തേ സഹിതാസ്തൈസ്തു സ്വാനി സ്ഥാനാനി ഭേജിരേ ..

വിമാനൈഃ സൂര്യസംകാശൈർഗത്വാ പാർഥിവസത്തമ .. 73 ..

അഥ സംഗച്ഛതാ രാജൻകാലേന മഹതാ തതഃ ..

തച്ചാപി ന ദദുഃ ശ്രാദ്ധം മർത്യാസ്ത്രിപുരുഷം ച യത് .. 74 ..

നിത്യം പിതൄൻസമുദ്ദിശ്യ ബഹവോ്ത്ര നരാധിപ ..

കവ്യഭാഗാൻപുനസ്തേഷാം തഥാ പൂർവം യഥാ നൃപ .. 75 ..

ക്ഷുത്പിപാസോദ്ഭവാപീഡാ മഹതീ സമജായത ..

തേഷാം ച ദൈവികാനാം ച പിതൄണാം നൃപസത്തമ .. 76 ..

സമേത്യാഥ പുനഃ സർവേ ബ്രഹ്മാണം ശരണം ഗതാഃ ..

പ്രോചുശ്ച പ്രണിപത്യോച്ചൈഃ സുദീനാഃ പ്രപിതാമഹമ്.. 77 ..

ഭഗവന്ന പ്രയച്ഛംതി നിത്യം നോ വംശസംഭവാഃ ..

ശ്രാദ്ധാനി ദൗഃസ്ഥ്യമാപന്നാസ്തേന സീദാമഹേ വിഭോ .. 78 ..

യഥാ പൂർവം തഥാ ദേവ തദുപായം പ്രചിന്തയ ..

കംചിദ്യേന ദരിദ്രാ വൈ പ്രീണയംതി ച തേ പിതൄൻ ..79..

ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തേഷാം തദ്വചനം ശ്രുത്വാ താനാഹ പ്രപിതാമഹഃ ..

കൃപാവിഷ്ടോ മഹാരാജ സർവാൻപിതൃഗണാംസ്തഥാ .. 6.216.80 ..

സത്യമേതന്മഹാഭാഗാ ദൗഃസ്ഥ്യം യാംതി ദിനേദിനേ ..

ജനാ യഥായഥാ യാതി യുഗം ശ്രേഷ്ഠം ച പൃഷ്ഠതഃ .. 81 ..

തഥാപി ച കരിഷ്യാമി യുഷ്മദർഥമസംശയമ് ..

ഉപായം ലഘു സന്തൃപ്തിര്യേന വോ്ത്ര ഭവി ഷ്യതി .. 82 ..

അമാനാമ രവേ രശ്മിസഹസ്രപ്രമുഖഃ സ്ഥിതഃ ..

തസ്മിന്വസതി യേനേന്ദുരമാവാസ്യാ തതഃ സ്മൃതാ .. 83 ..

തസ്മിന്നഹനി യേ ശ്രാദ്ധം പിതൄനുദ്ദിശ്യ ചാത്മനഃ ..

കരിഷ്യംതി നരാ ഭക്ത്യാ തേ ഭവിഷ്യംതി സുസ്ഥിതാഃ .. 84 ..

ധനധാന്യസമോപേതാ സർവശത്രുവിവർജിതാഃ ..

അപമൃത്യുപരിത്യക്താ മമ വാക്യാദ സംശയമ്.. 85 ..

.. ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തസ്യ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ബഭൂവുർഹൃഷ്ടമാനസാഃ ..

പിതരഃ കവ്യമാസാദ്യ പ്രഹഷ്ടേനാംതരാത്മനാ .. 86 ..

യയുഃ സ്വാനി നികേതാനി പ്രേഷിതാഃ പദ്മയോനിനാ ..

അമാവാസ്യാദിനം പ്രാപ്യ ശ്രാദ്ധം ദത്തം സ്വവംശജൈഃ .. 87 ..

സംതൃപ്താ മാസമാത്രം ച തസ്ഥുഃ സംതുഷ്ടമാനസാഃ ..

ഗച്ഛതാ ത്വഥകാലേന ദൗഃസ്ഥ്യം പ്രാപ്യ നരാ ഭുവി ..

ദർശേഽസ്മിന്നപി നോ ശ്രാദ്ധം പ്രായഃ കുർവംതി കേചന ..88..

തതഃ പിതൃഗണാഃ സർവേം യേ ദിവ്യാ യേ ച മാനുഷാഃ..

ക്ഷുത്പിപാസാകുലാ ഭൂയോ ബ്രഹ്മാണം ശരണം ഗതാഃ..89..

പ്രോചുശ്ച പ്രണിപത്യോച്ചൈസ്തേ സമേതാഃപിതാമഹമ്..

പരമം ദൈന്യമാസ്ഥായ ബാഷ്പഗദ്ഗദയാ ഗിരാ ..6.216.9...

ഭഗവന്നിംദുക്ഷയേ ശ്രാദ്ധം പ്രോക്തം മാസം ത്വയാ വിഭോ..

അസ്മാകം പ്രീണനാർഥായ യത്കരിഷ്യംതി മാനവാഃ ..91..

ദൗഃസ്ഥാത്തദപി നോ കുര്യുഃ പ്രായശസ്തു പിതാമഹ ..

തേനാസ്മാകം പരാ പീഡാ ക്ഷുത്പിപാസാസമുദ്ഭവാ..92..

തസ്മാത്കുരു പ്രസാദം നോ യഥാ പൂർവം സുരേശ്വര..

തഥാപി ദുഃസ്ഥതാഭാജസ്തർപയിഷ്യംതി നോഽധുനാ..93..

..ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച.. ..

അഥ ബ്രഹ്മാപി സംചിന്ത്യ താനുവാച കൃപാന്വിതഃ ..

യുഷ്മദർഥം മയോപായശ്ചിംതിതഃ പിതരോ ലഘുഃ .. 94 ..

യേന തൃപ്തിം പരാം യൂയം ഗമിഷ്യഥ പിത്രീശ്വരാഃ ..

അമാവാസ്യോദ്ഭവം ശ്രാദ്ധമലബ്ധ്വാപി ച വത്സരമ്.. 95 ..

യഥാ മമ പ്രസാദേന തച്ഛൃണുധ്വം സമാഹിതാഃ ..

ആഷാഢ്യാഃ പംചമേ പക്ഷേ കന്യാസംസ്ഥേ ദിവാകരേ .. 96 ..

മൃതാഹനി പുനര്യോ വൈ ശ്രാദ്ധം ദാസ്യതി മാനവഃ ..

തസ്യ സംവത്സരംയാവതൃപ്താഃ സ്യുഃ പിതരോ ധ്രുവമ് .. 97 ..

ഏവം ജ്ഞാത്വാ കരിഷ്യംതി പ്രേതപക്ഷേ നരാ ഭുവി ..

ശ്രാദ്ധം യൂയം ന സംദേഹോ ഭവിഷ്യഥ സുതർപിതാഃ .. 98 ..

യാവത്സംവത്സരം തേന ഏകേനാപി തു സത്തമാഃ ..

തസ്മിന്നപി ച യഃ ശ്രാദ്ധം യുഷ്മാകം ന പ്രദാസ്യതി.. 99 ..

ശാകേനാഽപി ദരിദ്രോഽസാവംത്യജത്വമുപേഷ്യതി ..

ആസനം ശയനം ഭോജ്യം സ്പർശം സംഭാഷണം തഥാ .. 6.216.100 ..

യേ കരിഷ്യംതി തൈഃ സാർധം തേഽപി പാപതമാ നരാഃ ..

ന തേഷാം സംതതിർവൃദ്ധിം സംപ്രയാസ്യതി കർഹിചിത് ..11..

ന സുഖം ധനധാന്യം ച തേഷാം ഭാവി കഥംചന ..

തസ്മാദ്ഗച്ഛത ചാവ്യഗ്രാഃ സ്വസ്ഥാനം പിതരോ ദ്രുതമ് ..102..

കലികാലേഽപി സംപ്രാപ്തേ ദാരുണേ നിർധേനേ ജനേ ..

വർഷാംതേ ശ്രാദ്ധമേകം ഹി പ്രകരിഷ്യംതി മാനവാഃ ..103..

യേനാഖിലം ഭവേദ്വർഷം യുഷ്മാകം പ്രീതിരുത്തമാ ..104..

.. .. ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തച്ഛ്രുത്വാ പിതരോ ഹൃഷ്ടാ ജഗ്മുഃ സ്വംസ്വം നികേതനമ് ..

വർഷാംതേഽപി സമാസാദ്യ ശ്രാദ്ധം ന സ്യുർബുഭുക്ഷിതാഃ .. 105 ..

അഥ യേഽത്ര ദുരാത്മാനോ നിഃശംകാഃ കൃപണാത്മകാഃ ..

കലിനാ മോഹിതാഃ ശ്രാദ്ധം വത്സരാംതേഽപി നോ ദദുഃ ..106..

തേഷാം തു പിതരോ ഭൂയോ ദിവ്യൈഃപിതൃഭിരന്വിതാഃ ..

ബ്രഹ്മാണം ശരണം ജഗ്മുഃ പ്രോചുസ്തേ ദീനമാനസാഃ .. 107 ..

ഭഗവന്വത്സരാംതേഽപി കന്യാസംസ്ഥേ ദിവാകരേ ..

നാസ്മാകം വംശജാഃ ശ്രാദ്ധം പ്രയച്ഛംതി ദുരാത്മകാഃ..108..

തേന സംപീഡിതാ ദേവ ക്ഷുത്പിപാസാ സമാകുലാഃ ..

വയം ശരണമാപന്നാസ്തത്പ്രതീകാരമാചര .. 109 ..

യഥാ പൂർവം മഹാഭാഗ വദോപായം ലഘൂത്തമമ്..

ഏകാഹികേന ശ്രാദ്ധേന യേനാസ്മാകം ഹി ശാശ്വതീ ..

പ്രീതിഃ സംജായതേ ദേവ ത്വത്പ്രസാദാത്സുരേശ്വര .. 6.216.110 ..

വംശക്ഷയേഽപി സംജാതേ ഹ്യസ്മാകം പതനം ഭവേത് .. 111 .. ..

.. ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തേഷാം തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ചിരം ധ്യാത്വാ പിതാമഹഃ ..

കൃപയാ പരയാവിഷ്ടസ്തതഃ പ്രോവാച സാദരമ് .. 112

.. ബ്രഹ്മോവാച ..

അന്യോ യുഷ്മത്പ്രതുഷ്ട്യർഥമുപായശ്ചിംതിതോ മയാ ..

സ ലഘുര്യേന വോഽത്യംതം തൃപ്തിർഭവതി ശാശ്വതീ ..113..

ഗയാശിരഃ സമാസാദ്യ ശ്രാദ്ധം ദാസ്യംതി യേഽത്ര വഃ ..

അപ്യേകം തത്പ്രഭാവേന ദിവ്യാം ഗതിമവാപ്സ്യഥ .. 114 ..

അപി പാപാത്മനഃ പുംസോ ബ്രഹ്മഘ്നസ്യാപി ദേഹിനഃ ..

അപി രൗരവസംസ്ഥസ്യ കുമ്ഭീപാകഗതസ്യ ച ..115..

പ്രേതഭാവഗതസ്യാപി യസ്യ ശ്രാദ്ധം പ്രദാസ്യതി ..

ഗയാശിരസി വംശസ്ഥസ്തസ്യ മുക്തിർഭവിഷ്യതി .. 116 ..

ഏതന്മമ വചഃ ശ്രുത്വാ സാംപ്രതം ഭുവി മാനവാഃ ..

നിഃസ്വാ അപി കരിഷ്യംതി ശ്രാദമേകം ഹി തത്ര ച ..

ഗയാശിരസി സുവ്യക്തം യുഷ്മാകം മുക്തിദായകമ് .. 117 ..

ഭർതൃയജ്ഞ ഉവാച .. ..

തച്ഛ്രുത്വാ പിതരസ്തസ്യ വചനം പരമേഷ്ഠിനഃ ..

അനുജ്ഞാതാസ്തതസ്തേന സ്വാനി സ്ഥാനാനി ഭേജിരേ .. 118 ..

തതഃപ്രഭൃതി ശ്രാദ്ധാനി പ്രവൃത്താനി ധരാതലേ ..

പിംഡദാനസമേ താനി യാവദാപുരുഷത്രയമ്.. 119 ..

പൂർവം ബ്രഹ്മാദിതഃ കൃത്വാ യേ കേചിത്പുരുഷാ ഗതാഃ ..
പരലോകം സമുദ്ദിശ്യ താന്നരാഞ്ഛക്തിതോ നൃപ .. 6.216.120 ..
തത്സംഖ്യാനാം ദ്വിജേംദ്രാണാം ദത്തവംതോഽപി വാംഛിതമ് ..
അദൈവത്യമിദം ശ്രാദ്ധം ദരിദ്രാണാം സുഖാവഹമ് .. 121 ..
പിതൄണാം ദേവതാനാം ച മനുഷ്യാണാം സുതൃപ്തി ദമ് ..
തസ്മാച്ഛ്രാദ്ധം പ്രകർതവ്യം പുരുഷേണ വിജാനതാ .. 122 ..
പിതൄണാം വാംഛതാ തൃപ്തിം കാലേഷ്വേതേഷു യത്നതഃ..
ഗയായാം ച വിശേഷേണ ലോകദ്വയമഭീപ്സതാ .. 123 ..
ന ദദാതി നരഃ ശ്രാദ്ധം പിതൄണാം ചന്ദ്രസംക്ഷയേ ..
ക്ഷുത്പിപാസാപരീതാംഗാഃ പിതരസ്തസ്യ ദുഃഖിതാഃ .. .. 124 ..
പ്രേതപക്ഷം പ്രതീക്ഷംതേ ഗുരുവാംഛാസമന്വിതാഃ ..
കർഷുകാ ജലദം യദ്വദ്ദിവാനക്തമതംദ്രിതാഃ .. 125 ..
പ്രേതപക്ഷേ വ്യതിക്രാംതേ യാവത്കന്യാം ഗതോ രവിഃ ..
താവച്ഛ്രാദ്ധം ച വാംഛംതി ദത്തം സ്വൈഃ പിതരഃ സുതൈഃ .. 126 ..
തതസ്തുലാഗതേഽപ്യേകേ സൂര്യേ വാംഛംതി പാർഥിവ ..
ശ്രാദ്ധം സ്വവംശജൈ ര്ദത്തം ക്ഷുത്പിപാസാസമാകുലാഃ .. 127 ..
തസ്മിന്നപി വ്യതിക്രാംതേ കാലേ ചാംലിം ഗതേ രവൗ ..
നിരാശാഃ പിതരോ ദീനാസ്തതോ യാംതി നിജാലയമ് .. 128 ..
മാസദ്വയം പ്രതീക്ഷംതേ ഗൃഹദ്വാരം സമാശ്രിതാഃ ..
വായുഭൂതാഃ പിപാസാർതാഃ ക്ഷുത്ക്ഷാമാഃ പിതരോ നൃണാമ് .. 129 ..
യാവത്കന്യാഗതഃ സൂര്യസ്തുലാസ്ഥശ്ച മഹീപതേ..
തഥാ ദർശദിനേ തദ്വദ്ബ്രഹ്മണോ വചനാന്നൃപ .. 6.216.130 ..
തസ്മാച്ഛ്രാദ്ധം സദാ കാര്യം പിതൄണാം തൃപ്തിമിച്ഛതാ ..
തിലോദകം വിശേഷേണ യഥാ ബ്രഹ്മവചോ നൃപ ..131..
വിത്താഭാവേഽപി ദർശായാം ശ്രാദ്ധം ദേയം വിപശ്ചിതാ ..
തദഭാവേ ച കന്യായാം സംസ്ഥിതേ ദിവസാധിപേ .. 132 ..

തദഭാവേ ഗയായാം ച സകൃച്ഛ്രാദ്ധം ഹി നിർവപേത് ..

യേന നിത്യം പ്രദത്തസ്യ ശ്രാദ്ധസ്യ ഫലമശ്നുതേ .. 133 ..

ഏതത്തേ സർവമാഖ്യാതം യത്പൃഷ്ടോഽസ്മി നരാധിപ ..

യേനൈതത്ക്രിയതേ ശ്രാദ്ധം ജനൈഃ പിതൃ പരായണൈഃ .. 134 ..

അമാവാസ്യാം വിശേഷേണ പ്രേതപക്ഷേ ച പാർഥിവ .. 135 ..

യശ്ചൈതാം ശൃണുയാത്പുണ്യാം ശ്രാദ്ധോത്പത്തിം പഠേച്ച വാ ..

സ സർവദോഷനിർമുക്തഃ ശ്രാദ്ധദാനഫലം ലഭേത് .. 136 ..

ശ്രാദ്ധകാലേ പഠേദ്യസ്തു ശ്രാദ്ധോത്പത്തിമിമാം നരഃ ..

അക്ഷയം തദ്ഭവേച്ഛ്രാദ്ധം സർവച്ഛിദ്രവിവർജിതമ്.. .. 137 ..

അസദ്ദ്രവ്യേണ വാ ചീർണമനർഹൈർബ്രാഹ്മണൈരപി ..

അഭുക്തം കാമഹീനം വാ മന്ത്രഹീനമഥാപി വാ .. 138 ..

സർവം സംപൂർണതാം യാതി കീർതനാത്പാർഥിവോത്തമ.

അസ്യാഃ ശ്രാദ്ധസമുത്പത്തേഃ കീർതനാച്ഛ്രവണാദപി .. 139 ..

ഇതി ശ്രീസ്കാംദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ഷഷ്ഠേ നാഗരഖണ്ഡേ ഹാടകേ ശ്വരക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യേ ശ്രാദ്ധകല്പേ ശ്രാദ്ധോത്പത്തിവർണനംനാമ ഷോഡശോത്തരദ്വിശതതമോഽധ്യായഃ .. 216 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_6_(നാഗരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ_216&oldid=67436"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്